

Mødet den 23. Marts 1922.

Fraværende: M. Brammer, H. P. Christensen, Bernt Jensen, J. Chr. Møller, P. Petersen og M. Simonsen.

1. (J. Nr. 555—1921). Meddelelse fra Indenrigsministeriet om **Bevilling af Byggetilskud til Tømrermester Withen og Arkitekt Mogensen.**

Toges til Efterretning.

2. (J. Nr. 776—1921). Beretning fra Aarhus Haandværkerforening om **Admiral Krieger og Hustrus Legat.**

Toges til Efterretning.

3. (J. Nr. 775—1921). Beretning fra Aarhus Haandværkerforening om **Slagtermester Henriksen og Hustrus Legat.**

Toges til Efterretning.

4. (J. Nr. 23²²—1921). Meddelelse om **Vej- og Klovæsenet i 1920—21.**

Toges til Efterretning.

5. (J. Nr. 742—1921). Erklæring fra **Havneudvalget i en Sag angaaende Tilbagebetaling af en Vareafgift.**

Formanden oplyste, at da den nævnte Vareafgift blev erlagt, var Letland ikke blandt de saakaldte privilegerede Stater, men efter at den nu var blevet det, havde Toldvæsenet faaet Ordre til

at behandle den som saadan. Taleren henstillede derfor at svare i Overenstemmelse med Havneudvalgets Indstilling.

Tiltraadtes.

6. (J. Nr. 732—1921). Indstilling fra Udvalget for Bygninger og Inventar om **Overladelse af et Lokale i Tinghusets vestre Fløj til Politimesteren.**

H. P. Salling meddelte, at det var et Lokale, som Politimesteren ønskede til en Fuldmægtig, og Udvalget havde faaet Lov at disponere over et af Nævningerettens Lokaler, naar der ikke holdtes Ting. Udvalget foreslog, at der betaltes 300 Kr. aarlig for Lys, Varme og Rengøring, hvilket Politimesteren var indforstaaet med.

Indstillingen vedtoges.

7. (J. Nr. 766—1921). **Sagen angaaende Opførelse af en Automobilgarage til Politiet.**

Formanden foreslog at henvise Sagen til Udvalget for Bygninger og Inventar. Politiet ønskede Bilen installeret i Stationens Gaard, men det kunde Udvalget jo komme med Forslag om.

Vald. Pedersen haabede, at det blev en Ambulancebil og ikke noget andet og vilde derfor spørge Borgmesteren, hvilket Udvalg den skulde sortere under. Man havde nemlig set det Særsyn, at skønt Politiet var kommunalt og lønnedes af Kommunen, kunde det uden videre dirigeres til Randers, og det var derfor bedst at gardere sig imod, at Ambulancebilen blev brugt til saadanne Udflugter.

Formanden antog ikke, Politimesteren sendte Folk andetsteds hen uden efter Ordre, og Politimesteren kunde ikke modsætte sig en Ordre fra Justitsministeren. Kommunen havde for Tiden adskillige Betjente i Statspolitiets Tjeneste, og det var derfor rimeligt, at Staten betalte deres Løn,

men en Henvendelse til Ministeriet herom var blevet afslaaet.

V a l d. P e d e r s e n var klar over, at Byraadet ikke kunde forhindre dette, og bebrejdede heller ikke Politimesteren noget; men naar der fra anden Side var næret Ønske om, at Ambulancebilen skulde bruges som Politibil, burde man gardere sig imod, at den blev brngt til hurtig Udrykning til Randers o. l. Det var et Misforhold, at det kommunale Politi blev brugt som for Øjeblikket, idet der var 6 Betjente ved Statspolitiet, 10 paa Kursus i København og 10 i Randers. Politiets Budget var kun gaaet ned med $2\frac{1}{2}$ %, men der maatte sikkert kunde spares noget her, naar der paa en Gang kunde undværes 26 Mand.

F o r m a n d e n svarede, at Politiets Budget i de senere Aar havde udvist et stort Underskud, ialt paa 388000 Kr. udover Budgetterne. Dette Beløb burde have været paalignet gennem Aarene, men naar det ikke var sket, og Budgettet skulde holdes, maatte det gaa op.

A n d r. C h r i s t e n s e n antog, at Ambulancebilen vilde blive brugt, som det i givet Tilfælde var nødvendigt for Politiet. Det var rigtigt, at der syntes at være et rigeligt Antal Betjente i Byen, naar man kunde afgive saa mange til Statspolitiet, men ifølge Retsplejeloven havde man ikke Lov til at indskrænke Antallet. Angaaende Afgivelsen til Statspolitiet, kunde det dog kun ske efter Politimesterens Skøn over, hvorvidt de kunde undværes.

M a r i u s G e e r t s e n syntes ikke, der var noget at sige til, at Betjentene blev laant ud til til Steder, hvor der var særlig Brug for dem. Sknlde Aarhus komme i en lignende Situation,

vilde det være rart at kunne rekvirere Assistance andetsteds fra.

Formanden bemærkede, at hvis Rytter straks havde taget Langkjær i Nakken og sat ham paa sin rette Plads, havde man været ude over dette. (En Stemme: Ja, og Lyngsie med!). Men det var vist unødvendigt at drøfte Sagen længere.

Overgik til Udvalget for Bygninger og Inventar.

8. (J. Nr. 729—1921). **Andragende fra Telefonselskabet om Tilladelse til Nedlægning af Kabler i Skolegade, Kannikegade og Havnegade.**

Brolægningsudvalget kan anbefale Andragendet paa de sædvanlige Betingelser.

Indstillingen vedtoges.

9. (J. Nr. 757—1921). **Andragende fra Dansk Olie- og Benzin- Import om Tilladelse til Benzintank-anlæg paa Set. Pauls Plads og i Nørrebrogade.**

Brolægningsudvalget indstiller at bevilge Andragendet paa de sædvanlige Betingelser og mod en aarlig Afgift af 300 Kr. pr. Anlæg.

Indstillingen vedtoges.

10. (J. Nr. 761—1921). **Andragende om Tilladelse til Etablering af en Automobilrute mellem Bispetorvet og Stadion.**

Brolægningsudvalget kan ikke anbefale Andragendet, da der allerede er givet Tilladelse til en Automobilrute ad de nævnte Gader.

Vald. Pedersen fraraadede at bevilge Andragendet, ogsaa fordi Stadionallé var for ny til Bilkørsel.

Kunde ikke bevilges.

11. (J. Nr. 758—1921) **Andragende om Holdeplads for 2 Antomobildrosker ved Set. Pauls Kirke.**

Brolægningsudvalgets Flertal kan ikke anbefale Andragendet.

Vald. Pedersen anbefalede Flertallets Ind-

stilling. Man havde i Efteraaret haft lange Forhandlinger med Politiet og Automobilejerne om Afgifter og Holdepladser og enedes saa om den Form, som Byraadet gik med til, nemlig at bibeholde den nuværende Ordning, indtil Bispetorvet og Banegaardspladsen var i Orden, da man saa agtede at gaa over til fri Holdepladser overalt i Byen. Der var i Forvejen for mange Drosker, hvorfor Taksterne var saa høje, at almindelige Mennesker ikke havde Raad til at betale dem. Udvalget havde allerede sagt nej til flere, og Taleren vilde ogsaa anbefale at gøre det i dette Tilfælde.

A. M ø r u p kunde ikke indse, at der var Grund til at nægte dette Andragende, særlig da der slet ikke fandtes Holdepladser i denne Bydel nærmere end ved Banegaarden. Taleren anbefalede at give Tilladelsen.

V a l d. P e d e r s e n mente, at hvis Beboerne derude nærede et saadant Ønske, kunde de jo have henvendt sig til Byraadet. Hovedsagen var, at hvis der blev for mange Drosker, blev det umuligt at komme ned med Priserne.

A. M ø r u p indrømmede, at Taksterne burde nedsættes, men det var ogsaa i nogen Grad sket. Udvalget behøvede dog ikke at være Barnepige for Bilejerne; det maatte blive deres egen Sag, om de havde Lyst til at køre, og om de kunde klare sig eller ikke. Det var ikke Kotume, at Publikum kom med den Slags Andragender.

M. C F a l k bemærkede, at hvis Hr. Mørup havde kunnet gaa med til hans Forslag om fri Holdepladser, havde man været ude over dette.

A n d r. C h r i s t e n s e n spurgte, om Udvalget havde givet Automobilejerne Løfter, som forhindrede Oprettelse af Holdepladser paa Frederiksbjerg.

Det vilde dog være en Imødekommenhed overfor Beboerne derude at give Tilladelsen.

V a l d. P e d e r s e n henviste til Forhandlingerne i Efteraaret, hvor man enedes om at beholde den nuværende Ordning, indtil man kunde gaa over til fri Holdepladser. Men den Slags Sager plejede altid at afgøres af Udvalget, og Taleren kunde derfor have Lyst til at spørge, om ikke Overretssagførerens Interesse for Andrageren skyldtes den Vending i Andragendet, at »Andragerens Synspunkter ikke faldt sammen med Fagforeningens«.

A n d r. C h r i s t e n s e n kunde passende vende Spørgsmaalet om og spørge, om denne Vending var Grunden til Flertallets Modstand mod Andragendet, Men Taleren havde ikke faaet noget Svar paa Spørgsmaalet, om der var afgivet Løfter til andre Automobilejere, som forhindrede at give Tilladelsen.

M. C. F a l k gav nærmere Oplysning om Forhandlingerne i Efteraaret. Naar der nu i Forvejen var for mange Drosker, vilde det være meningsløst at give Bevillinger til nye Holdepladser.

A. M ø r u p mente ikke, man forgreb noget ved at stille denne Mand paa lige Fod med de øvrige.

Flertallets Indstilling vedtoges.

12. (J. Nr. 756—1921). **Sagen angaaende Kommuns Garanti for et Laan til Aarhus Cyklebane-klub.**

F o r m a n d e n forelagde Sagen. Taleren havde ved 1. Behandling udtalt, at man inden 2. Behandling burde søge at faa en Forhandling i Stand med Byens øvrige Cykleklubber, og det var nu sket. Forhandlingerne havde ikke ført til nogen egentlig Enighed, men man havde i hvert Fald

faaet det Spørgsmaal klaret, som de to andre Klubber havde anket over, nemlig at de ikke kunde blive optaget i den Klub, som vilde anlægge Banen derude. Der stod nemlig i Baneklubbens Love, at man optog alle, som havde præsteret det forlangte Landevejssløb, saa Klubben stod aaben for enhver der opfyldte disse Betingelser. De to andre Klubber havde heller ikke kunnet tilbyde nogen nævneværdig økonomisk Støtte. Stadionudvalget indstillede derfor til Byraadet at overtage den Garanti, der ønskedes, saaledes at Arbejdet kunde komme i Gang, og Banen blive anlagt inden 1. Juli.

Indstillingen vedtoges.

13. (J. Nr. 701—1921), **Andragende fra Anlægsgartnerens Forening om, at Vedligeholdelsen af Byens Parker maa blive udbudt ved Licitation.**

Fra Forskønnelsesudvalget forelaa følgende Indstilling:

»Udvalget har drøftet det i ovenstaaende Andragende fremsatte Forslag, men da den bestaaende Ordning virker tilfredsstillende, og man forudser, at Indførelsen af en ny Ordning navnlig for Vedligeholdelsens Vedkommende vil medføre adskillige Vanskeligheder, maa man tilraade, at den nugældende Ordning bibeholdes«.

Kjeld Sørensen antog, at Andragendet var fremkommet, fordi Anlægsgartnerne ligesom saa mange andre Mennesker ikke havde noget at bestille for Tiden, og saa ansøgte de Kommunen om Arbejde. Men Kommunen havde for Øjeblikket baade Stadsgartner, Afdelingsgartnere o. fl., som udførte dette Arbejde, og de vilde i saa Fald ikke faa noget at bestille. Der vilde sikkert ogsaa blive Vanskeligheder ved Udlicitering af Vedligeholdelsesarbejdet, og Udvalget var derfor enedes

om for Tiden at blive staaende ved den nuværende Ordning.

Marius Geertsen udtalte, at der nu ofte havde været drøftet Indførelse af et Sparesystem, og saa burde man gøre et Forsøg med Licitation af dette Arbejde. Viste det sig saa, at det ikke blev billigere, kunde man jo gaa tilbage til det gamle igen. Anlægsgartnerne fik derved samme Ret som de øvrige Borgere til at give Tilbud paa Arbejde. Angaaende Kommunens faste Folk kunde man jo indsætte den Klausul, at Gartnerne skulde beskæftige dem til en bestemt Dagløn, hvis de var ledige.

Kjeld Sørensen svarede hertil, at man for en halv Snes Aar siden havde haft en saadan Ordning, og saa skulde man dengang være blevet staaende derved. Det vilde være en daarlig Administration at skifte Standpunkt for hver Periode, især naar man var tilfreds med det nuværende. Kommunens Gartnere kunde ikke uden videre afskediges, saa skulde de i hvert Fald paa Pension eller Ventepenge, og det var givet, at naar Anlægsgartnerne selv arbejdede med, blev Kommunens Folk overflødige. Iøvrigt havde Taleren ikke noget imod Tanken om en Sparekommission, men Hr. Geertsen kunde passende begynde med de Udvalg, han selv var Medlem af.

Vald. Pedersen gjorde opmærksom paa, at adskillige af Byraadets Medlemmer fra Hr. Geertsens Side havde brugt kommunal Gartner, fordi det var billigere, og det tydede ikke paa, at der blev meget at spare her. Hr. Geertsen burde hellere henstille til sine Partifæller at lade de private Gartnere udføre Arbejdet hos dem.

Marius Geertsen forundredre sig over, at man ikke kunde gøre et Forsøg for at se, om det

blev billigere, tilmed naar Kommunens Folk ogsaa kunde blive beskæftigede. Taleren vilde derfor fastholde sit Forslag, men kunde selvfølgelig ikke blande sig i, hvorvidt andre Folk beskæftigede en kommunal Gartner.

G u s t a v P e d e r s e n forstod ikke, hvor der skulde spares efter Hr. Geertsens Forslag, naar Kommunens Folk skulde beskæftiges af Anlægsgartnerne til den samme Løn, som Kommunen gav. Stadsgartneren skulde ogsaa have sin Løn, og naar Anlægsgartnerne saa ogsaa skulde leve, blev det vist en køn Fortjeneste til Kommunen.

M a r i u s G e e r t s e n gjorde opmærksom paa, at der arbejdede flere end de faste Folk ved Byens Anlæg.

A n d r. C h r i s t e n s e n var enig med Hr. Geertsen i Principet, at kommunal Drift som Regel var dyrere end privat Drift; men i dette specielle Tilfælde var Gruppen ikke enig med Hr. Geertsen, fordi man her vilde komme til at betale for Udførelsen af et Arbejde, som Kommunen selv havde Folk til, og det var ikke nogen god Økonomi.

M. C. F a l k hævdede, at Forskønnelsesudvalget arbejdede meget sparsommeligt, og naar Udvalget var enigt om Indstillingen, var Forslaget sikkert drøftet grundigt i Forvejen. Taleren kunde ikke gaa med til at smide noget bort, som virkede tilfredsstillende, og det var sikkert ogsaa meget vanskeligt at kontrollere et saadant Arbejde. Angaaende Forholdet mellem kommunal og privat Drift vilde Taleren dog gøre opmærksom paa, at Kommunen havde tjent 5000 Kr. paa et andet Stykke Arbejde ved selv at udføre det.

K j e l d S ø r e n s e n henviste Hr. Geertsen til at læse »Kommunale Efterretninger«, hvoraf frem-

gik, at Aarhus Bys Administration ikke var dyr i Forhold til andre Byers.

Marius Geertsen havde ikke sagt, at Administrationen var for dyr, men blot hævdet, at man burde forsøge, om den kunde blive billigere. Det af Hr. Falk nævnte Arbejde skulde Taleren ikke komme ind paa nu, men det var ikke sikkert, at de 5000 Kr. var tjent.

Formanden fandt det ganske ugørligt at kontrollere et saadant Arbejde. Kommunen havde tidligere haft det liciteret ud, men det var nærmest et sørgeligt Syn at se Byens Anlæg dengang, og man kom netop bort fra dette System, fordi man ikke kunde være bekendt at have saadanne Anlæg omkring i Byen.

Indstillingen vedtoges.

14. (J. Nr. 33—1921). **Andragende fra Hustømrernes Aktieselskab om Udbetaling af Kommunens Resttilskud til Hustømrernes Stiftelses Bygning.**

Fra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse forelæa følgende Indstilling:

»Udvalget indstiller, at Kommunens Tilskud berægnes i Forhold til Bygningens Opførelsesvædi efter det foreliggende Regnskab, dog med Fradrag af de til Arbejdsløshedskassernes Kontorer anvendte Lokaler paa 53 m², altsaa af 442440 Kr. ÷ 9540 Kr. = 432900 Kr.«.

Indstillingen vedtoges.

15. (J. Nr. 783—1921). **Paakendelse af Klager over Rigsdagsvalglisterne.**

Der forelæa 7 Klager. 3 af disse fandtes i Forvejen paa Listerne, 1 optoges i Midtærkredsen og 2 i Søndre Kreds, medens 1 nægtedes Optagelse paa Grund af erholdt Fattighjælp.

Toges til Efterretning.

16. (J. Nr. 415—1921). **Andragende fra Teknisk**

Skole om Udbetaling af Kommunens ekstraordinære Tilskud paa 4000 Kr.

Formanden erindrede om, at Byraadet bevilgede et Tilskud paa 4000 Kr. under Forudsætning af, at Skolen fra anden Side kunde fremskaffe et lignende Beløb. Der var nu tegnet 4025 Kr., og Skolens Styrelse androg derfor om Udbetaling af de 4000 Kr., som Skolen trængte haardt til.

Bevilgedes.

17. (J. Nr. 707—1921). **Andragende om Tilladelse til Nedrivning af en Bygning paa Jærgaardsvej Nr. 29.**

Huslejenævnet og Udvalget for Bygninger og Inventar har intet at anvende herimod.

Bevilgedes.

18. (J. Nr. 646—1921). **Andragende om Tilladelse til Nedlæggelse af en Lejlighed i Vesterport Nr. 4.**

Huslejenævnet kan ikke godkende Opsigelsen, uden at der fremskaffes andre Lejligheder.

Fra Udvalget for Bygninger og Inventar forelaa følgende Indstilling:

Udvalget kan skaffe Lejlighed til 2 Familier, den 3. Familie, som kun bestaar af en enlig Dame, har Andrageren paadraget sig at skaffe Lejlighed, hvorfor Andragendet om Opsigelsen af de nævnte Lejere kan anbefales.

Indstillingen vedtoges.

19. J. Nr. 2¹⁸⁶—1921). **Andragende om Dispensation fra Spildevandsregulativet for Schleppegrellsgade Nr. 1.**

Anbefaledes.

20. **Andragender om Byggedispensationer fra:**

a. (J. Nr. 2¹⁸⁷—1921). Bygningslovens § 6 for Studsgade Nr. 24.

b. (J. Nr. 2¹⁸⁹—1921). Bygningslovens § 21 for Marstrandsgade Nr. 21.

c. (J. Nr. 2¹⁹⁰—1921). Bygningslovens §§ 21 og 6 for Mejlgade Nr. 50.

Anbefaledes.

21. (J. Nr. 444—1921). Indstilling angaaende **Nedsættelse af Lønnen for Kommnehospitalets Portører og Piger.**

Fra Sygehusudvalget forelaa følgende Indstilling:

»Under Hensyn til det ny Pristal skal man herved vedrørende de kommunale Hospitalers Portører og Piger tillade sig at indstille, at Lønnen for Portører fra 1. April d. A. nedsættes med 10 Kr. pr. Maaned — hvorefter Lønnen bliver 70—90 Kr. — medens Dyrtidstillæget bortfalder for Pigernes Vedkommende, saaledes at Lønnen bliver 45—55 Kr. pr. Maaned + Tjenestedragt«.

Tiltraadt af Lønudvalget.

Indstillingen vedtoges.
